

REDACȚIA

Arad, Str. Aulloh (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2,50; pe 1 lună fl. 1.

N-ții de Duminecă pe
un fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulloh (Adam)

INSERȚIUNILE

pe 1/4 garmond: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt să se plătească
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Pagini dedicate Mamelor Române.

RELIGIUNEA.

Alt însemnat factor, care a contribuit la conservarea națiunii noastre prin veacurile întinse de virtuțele invasiunilor, este fără îndoială religioasă.

Poporul român, năpădit de rătăcirile barbare, covârșit de puterea mulțimii, a fost înfrânt și redus la starea de volnică slugărie, fiind nevoit să primească sau iobăgia, sau să se năpustească în inimile ascunse ale munților.

Incontestabil, că în circumstanțele acestea, nu numai că a fost împedată ori-ce dezvoltare intelectuală, dar s'a nimicit în simțul poporului, chiar conștiința națională. Cu toate acestea, grație nestăruitei credințe în legea sa, poporul român în ziua libertății, când se deslegară lanțurile sclăviei, a eșit curat și neaș din toate vijeliile trecute peste el, putând să învie în renașterea sa.

Mulțumită țării sale, nu s'a abătut de la legea moștenită, ear' legea sa l'a ferit de a fi stîrpit s'au conglomerat în amestecul celorlalte neamuri străine. Sub aripile bisericești sale, neamul nostru cucernic, a suferit cu răbdare toate prigonirile, căutând mângăere și scăpare în Casa Domnului. Și Casa Domnului l'a ferit de peire; ear' literatura bisericăscă i-a păstrat limba. Sub scutul bisericești s'a continuat dezvoltarea națiunii noastre pe toate terețele, și tot sub scutul ei ne adăpostim până astăzi toate instituțiile noastre culturale.

Trebue deci să admirăm cu venerație, acest popor, care cu toată prigonirea și împilarea suferită, a știut să reziste multelor ispite, încât m'a putut fi convertit cu desăvîșire, chiar în erele pasionate, când catolicismul și protestantismul înrolau proselitismul său, desbinând neamuri și ațînd răsboaie.

Poporul nostru în întregime dă dovadă, de o mare trăsătură de caracter care se poate oglinda mai clar în singuratecul exemplu mareț al a-celui, „Brancoveanu Constantin, boer vechiu și domn creștin“, ce preferă să moară cu întreaga sa familie, decât să-și lase legea, ca să ia pe cea mohamedană.

Făcând însă abstracție de la binefăcătoarea influență, ce o aduce religioasă ca nelipsită tovarășe națiunii noastre, ea este în principiul educațiunii, e după părerea celor mai mari pedagogi, singura temelie trainică pe care se poate clădi morala, cultura inimii precum și instrucțiunea tuturor științelor.

Această divină învățătură, resumată în scurtul cuprins ale celor trei cuvinte: credință, dragoste și nădejde, este izvorul tuturor fericirilor posibile, ce ne sunt îngăduite pe a-

cest pământ. Sub raza acestui far sfânt, urmărind calea binelui, încât putem alege cărările anevoioase conducătoare la limanul virtuților, din drumurile largi și ademenitoare, ce duc la abisul viciilor.

Deci, mame române, noi avem dublă și sacră datorie să sădim în sufletele copiilor noștri și în adâncul inimilor lor, ca maximă fundamentală, ideea religioasă. Din virsta cea mai fragedă să le împreunăm mâinile spre rugăciune, pentru ca să le dăm noțiunea atotputernice și supreme sfinte, care este pretutindeni cu nemărginită bunătate și iubire, veghiând peste ale lumii hotare.

Ce liniște și odihnă dăm acestor impresionabile ființe punându-le în scutul Domnului! Cu zimbetul pe buze vor adormi, știindu-se ocrotiți de ângerul păzitor de la căpătâiul lor.

Cu deosebire vom trebui să cultivăm simțul religios în inima acestui sex numit slab, care are însă menirea să fie mult încercat și îndelung răbdător în suferințe. Singura alinare în ceasurile de suferințe este însă credința. Unul dintre cele mai frumoase volume, apărut în sfârșitul acestui veac, este negreșit opul marelui poet și literat francez Francois Copée intitulat „La bonne souffrance“. Poetul mult încercat de boală exprimă într'un șir de duioase povestiri în expansive declarațiuni de credință persuasivă, consolațiune aflată, întorcându se la sinul întăritoarei religioasă.

Pentru ca să ilustrez mai bine cât de hotărâtoare este educațiunea cu basă de religioasă pentru femei, voi cita un fragment dintr'o scrisoare a lui Napoleon cel mare, datată din 15 Maiu 1807. Scrisoarea tratează direcțiunea educațiunii fetițelor în alților demnitari ai legiunii de onoare din castelul de Econen:

„Cum să se facă educațiunea în castelul de Econen: Întâiu de toate să se înceapă cu religioasă, cu toată severitatea, fără să se scurteze în vre-o privință.

„Religioasă este studiul cel mai principal într'un institut de fetițe. Ori-ce s'ar zice, ea ne dă cea mai sigură garanție pentru femei atât față de bărbații lor, precum și ca mame: Creștele-le credințioase, ear' nu raționale, deoarece sexul femeiesc este schimbăcios în idei și în decizii; de altă parte însă femeile au să rezolveze în societate probleme foarte însemnate la care au necesitate de o desăvîșită jertfă și de o iubire cu abnegațiune. Educațiunea nu va avea scopul să crească numai femei frumoase și plăcute, ci mai pe sus de toate femei virtuțioase. Fetele trebue învățate să nu se străduiască a plăcea numai prin conversațiune și cochetărie, ci prin moralitate și prin distincțiunea caracterului lor“.

Astfel, dacă dorim să avem soții și mame bune, decă dorim să avem o societate ferită de corupțiuni, vom da fetițelor noastre o educațiune cu credință și cu frica de Dumnezeu, pentru-că după zisa poporului, femeia care n'are frică de D-zeu perde și rușinea.

Această creștere însă ne va despăgubi și pe noi părinții de toate ostenețile și grijile avute, pentru că

copii noștri vor ști între cele zece porunci și porunca a cincea, care sună:

„Cinstește pe Tatăl teu și pe Mama-ta, ca să-ți fie bine și să trăiești mulți ani pe pământ!“

Maria Balulescu.

D. Dr. V. Lucaciu la Roma. După ce guvernul i-a luat pe cale administrativă și perna de sub cap, pentru a se plăti astfel cheltuielile gendarmilor ținuți la Șisești să îngrozească poporul și să țină sequestrat pe iubitul său părinte, d. Dr. V. Lucaciu s'a pomenit cu tot felul de șicane și din partea urgisitului episcop Szabó.

„Din năntea prigonirilor ne mai pomenite, puse la cale în contra mea cu sistem și studiu premeditat din partea guvernului și a episcopului — ne scrie amicul nostru Dr. Lucaciu din Fiume sunt silit a mă refugia la Roma, unde la Stul Scaun voi încerca a 'mi apăra și elupta drepturile călcate“.

Sperăm că Stul Scaun, cum a mai făcut-o odă, va da câștig de cauză mult prigonitului preot și va pune la locul său pe urgisita unealtă a guvernului unguresc, pe apostatul episcop Szabó.

Asociațiunea Națională Aradană. Comitetul Asociațiunii Naționale Aradane a ținut ieri ședința sub prezidenția directorului P. Truția, asistat de d-nii dr. N. Oncu, G. Purcariu, Iuliu Herbay, Traian Vașian și Russu Șirianu. Intre alte afaceri cari s'au luat la cunoștință și asupra cărora s'a decis, comitetul a hotărât ca în una din zilele acestei săptămâni să felicite pe I. P. S. Sa noul mitropolit, fost până acum, conform statutelor, president de drept al Asociațiunii.

Alegeri nimicite. După cum aflăm, comisia verificatoare congregațională pe mâne ori poimăne își va depune raportul asupra alegerilor contestate. Sunt zece cercuri unde probabil se vor face noi alegeri, în urma nu a motivelor din actele de protestare, subscrise în cele mai multe locuri de plăceri și păzitori de noapte, ci pentru-că cei alegeți sunt Români.

Noul minister.

Vineri seara Széll s'a dus la Viena ca să raporteze M. Sale despre compromisul încheiat cu opoziția și să supună spre aprobare numele membrilor noului cabinet pe care l'a compus. Vor face parte din el:

Széll, ca ministrul-president și la interne;

Lukács, ministru de finanțe (ca și până acum);

Hegedüs, ministru de comerț (nou, în locul lui)

Daranyi, care a trecut la resortul de agricultură;

Wlassics, culte și instrucțiune publică;

Plosz, ministru de justiție, (nou în locul lui Erdélyi),

Fejervary, honvezime, groful Széchényi Emanuil, ministrul pe lângă persoana M. Sale (ca și până acum),

Cseh, ministrul Croației.

Audiența lui Széll la Monarch a ținut două ore, dela 10—12, Sâmbătă înainte de amiază; M. Sa a încuviințat toate cele încheiate cu opoziția și a primit lista ministerială însărcinând pe Széll să o așternă, cu decretul împreună, în mod-oficial, spre numire.

Încă Sâmbătă seara, cu trenul de 7 ore, noul ministru-president s'a întors la Budapesta, telegrafic încă din Viena șefilor tuturor partidelor din parlament a convoca pe Marți seara conferințele, unde să se ratifice compromisul.

Foia oficială „Budap. Közlöny“ va publica Luni dimineața în ediție extraordinară, toate documentele privitoare atât la demisiunea cabinetului Bánffy cât și la numirea noului ministru. Înainte de amiază, tot Luni, întreg cabinetul se va înfățișa monarhului, ear' cei trei noi miniștri Széll, Hegedüs și Ploz vor depune jurământul.

Și Bánffy va fi primit Luni în audiența de adio de către monarh.

Marți noul ministru va ține primul șfat și Mercuri se va înfățișa parlamentului.

În lunga sa audiență la Monarch, Széll ar fi expus programul său de guvernare, pe care M. Sa l-ar fi aprobat intru toate.

Széll e slăvit în toate părțile ca „mântuitor al constituției“ și al „națiunii“. Chiar și „P. Lloyd“ de Duminecă, începe primul cu aceste cuvinte ironic sunătoare:

„Dl Széll a vrăjtit peste Ungaria o adevărată epocă messianică: pînăici stau unul lângă altul lupul și mielul, tigru și măgarul. . . . Așa minune de fericire nu se abătuse nici peste Andrássy Gyula . . . încât chiar opoziția să-l întâmpine cu buchete de rose“ . . .

DIN ROMANIA

Prânz la Curte.

La prânzul dat Joi seara la Palat, în onoarea Exc. Sale d-lui baron Lexa d'Aehrenthal, ambasadorul Austro-Ungariei la Petersburg, comesenii MM. LL. Rogelui și Reginei au fost: Exc Sa d. marchis de Pallavicini, succesorul d-lui baron d' Aehrenthal ca ministru plenipotențiar la București; d. prim-ministru Dim. A. Sturdza; d-nele Olga Mavrogheni și Zoe Bengescu, doamne de onoare a M. S. Reginei; d. I. Brătianu, ministru-lucrărilor publice; d. na Maria I. Cantacuzino; d. general Vlădescu, șeful statului-major regal; d. G. Filipescu, fost mareșal al Curții, și d-na Lidia Filipescu; principele de Schönburg Hartenstein, consilier de legețiune, prim-secretar al legațiunii imperiale și regale; d. V. Cucușeanu, consul general al României la Budapesta; d. colonel Mano, aghietant regal; d-nii Bassot, Steriade și Dall'Orso.

Prânz diplomatic.

Sâmbătă seara, prânz urmat de recepțiune la d. Dim. A. Sturdza, președintele consiliului și ministru al afacerilor străine, tot în onoarea Exc. Sale d-lui baron d'Aehrenthal.

Alegeri.

Duminecă s'a făcut alegere suplimentară la Buzeu pentru un mandat de senator; a fost ales d. Anton Carp, vice-governorul Băncii Naționale, un mare amic al cauzei naționale, — ear la Huși a fost ales deputat d. C. Calciu, tot candidat al partidului liberal-național.

Reinoirea Senatului.

Reinoirea Senatului este prevăzută de art. 78 din Constituție și regulamentată de art. III din regulamentul Senatului.

Acest articol spune că renoirea a jumătate din membrii Senatului, se face pentru județele care sunt reprezentate de către patru senatori, prin eliminarea celor trei senatori din câte două județe, după rândul înscrierii pe lista alăturată la Constituție.

Pentru județele Ilfov care dau șapte și Iași care dau cinci senatori, renoirea se face prin eliminarea a șase senatori de la ambele județe.

Senatorii eșiți la sorți continuă a funcționa până la împlinirea de patru ani de la alegerea lor.

Reinoirea Senatului nu s'a mai făcut de la 1888.

Habemus Papam!

(Acest articol ne vine dela un preot frumos).

Habemus Papam! Ioan e numele lui, ce se tâlcuiește înainte-mergătorul...

Din a domnitorului și a guvernului ungurese îndurare, al treilea urmaș al lui Șaguna va ședea în curând în scaunul metropolitan, urcându-se astfel la cea mai înaltă demnitate, la care un fiu al neamului românesc poate să ajungă în țara noastră.

Pare-că trăim în vremile stravechi, când vlădicii se recuirau din cea mai de jos pătură a poporului, când virtuozii pescari și tâmplari ajungeau aleșii Domnului, pentru a propovădui în calitate de apostoli cuvântul ceresc la toate neamurile.

Părintele Metropolitan Ioan, din simplu preot de mir ce a fost și bărbat fără înaltă învățatură, s'a ridicat din treaptă în treaptă, grație norocului ce i-a fost rezervat de soarte.

În fond pentru noi nu poate fi îmbucurătoare constatarea, că la noi mai dăinuiesc stări patriarhale și că se găsește majoritatea de congrese, cari sprijinesc menținerea lor.

Nu poate fi îmbucurător, a vedea mitra strălucind pe capete, de cari știința corespunzătoare e departe. Ba ne jignește chiar și ne umilește în ochii străinilor, cărora zilnic ținem să le demonstrăm, că suntem un po-

por ce ține pas cu înaintarea culturii, un popor ce-și pretinde chiar autonomia sa națională și care prin urmare ar trebui să aibă necesarul contingent de bărbați instruiți, capabili de a conduce un neam de trei milioane.

Acei pescari, funari și tâmplari de odinioară erau inspirați de Duchul sfânt, de șoptele învățăturilor lui Isus, cari i-au luminat și le-au dat putere de distingere între virtute și păcat, între bine și rău, — putere prin care li-s'a făcut cu puțință lățirea și apărarea legii lui Dumnezeu. Părintele Ioan însă de cine se va inspira oare? Eată o întrebare ce n'o putem lăsa nefăcută.

Inspirase-va de aceia din a căror mâni mai înalte a primit toiagul? De acea stăpânire care totdeauna a fost binevoitoare carierei d-sale și din a cărei grație li scripesc decorațiile pe pept?

Inspirase-va de șoptele celor ce cu sfaturile și rugăciunile lor ademenitoare îl vor impresura, de acei curteni cu conștiința venală, cari sunt duchul rău al unui stăpân fără convingeri și fără vre-un stoc de idei?

Sau — ca prin minune — va lua duch sfânt și se va cobori la izvorul genuin, *la massa poporului*, unde să se adape cu toate acele precepte mărețe, de cari un prelat român trebuie să se conducă?

Părintele Ioan are deja lung trecut și mulți ani de — funcțiune bisericească. Din acest trecut putem deduce fără multă spargere de cap și cu o matematică siguranță asupra viitorului. Și, durere, indiciu nu găsim, ce ne-ar face să sperăm în vre-o minune, să credem în o îndreptare a fostului episcop al Aradului. Prea a îmbetrănit în anume moravuri și în anumite aptitudini administrative, decât ca să mai putem aștepta ca să și renege individualitatea și să și suprimă inclinațiunile înrădăcinate. Din potrivă însă, e așa de prevăzut, că noul Metropolitan va rămâne în același raport de îndatorire față de guvernele ungurești și de curtenii săi, de această bine organizată camarilă, ce se acatără de pulpana reverenței lui catifelate. E ușor de prevăzut, că noul arhiepiscop va face parte din acei prelați ai noștri, cari *despărțiți*

de curentul național și de interesele cele mari ale neamului, se dedau în cazul cel mai bun — vieții administrative, activității de șablon, lipsită de idei spirituale, lipsită de acțiuni mărețe. O, și aceștia nu mai sunt Arhiepiscopii români, ci nește călugări egoiști și cosmopoliti, pe aceeași treaptă cu internaționali călugări catolici. Aceștia fac averi, fac speculații, își fericesc nepoții, fac și erezie dacă vrea! — numai neamul nu și-l fericesc.

Nu e mire feciorelnic și inclit cel ce se apropie de mireasa sa bisericească! Nu, pentru-că pășește mână în mână cu dușmanii acestei mirese și pentru-că putem presupune, că multe făgăduințe îl va fi costat inelul de logodnă, cumpărat mai dăunăzi prin gangurile Dietei unde ministrul Wlassics s'a îndurat a îl pune în doget...

Aceste trebuie să ni le însemnăm bine acum, când norocosul preot din Zărnești ocupă scaunul metropolitan. Să ne-o înșămnăm, pentru-că acest fapt e de rău augur pentru caracterul național al bisericii noastre. Anii de arhiepiscopire ai lui Miron alcătuiesc o pagină tristă în istoria bisericii noastre, ear' activitatea lui Ioan, dat fiind trecutul său, poate deveni tot așa: Ioan va îndeplini opera începută de Miron, va escuta testamentul politic al acestuia. Știți că un punct din acest testament este, că *preoții să-i pună sub directul control al guvernului*, în schimb pentru un ajutor bănesc al statului. Ioan e chemat de guvern să escute acest punct, — el, care deși a protestat în casa magnaților în contra aducerii acestei legi, a fost primul care și-a călcat cuvântul și acum stăruiește pentru punerea ei în practică.

Privim deci cu îngrijorare la situația bisericii noastre naționale, care este una dintre cele mai critice. Naia, în care este depus strămoșescul nostru tezaur etic și național, a ajuns a fi cărmuită de coterii și slujbași ce se dau platnici dușmanilor noștri. Temerea ne este mare, că această scumpă naie, cu asemenea cărmaci slabi se poate sfărâma în bucățele la cel dintâi orcan.

În momentele aceste ne împlinim o datorință sfântă adresând preoților noștri cuvinte de advertiseare.

Voi, preoți români, sunteți chemați

a preveni o catastrofă fatală, a lua de timpuriu măsuri preservative în contra ei. Chemați în ajutor duchul curat al marelui arhiepiscop Andrei și sub egida acestuia veți înălțura primejdia, veți face afront nelegiuirilor celor cocoțați în fruntea voastră. Căci adevărul vorbind, sub anii de stăpânire ai lui Miron, mulți s'au făcut vinovați de mare greșală, s'au îndepărtat de linia de conduită impusă de Șaguna și astfel s'a favorizat și primejdia de astăzi. Puțini au avut putere de a se opune cu tărie faptelor Metropolitanului Miron, când acele erau fâțișe în potruva intereselor bisericești și ale neamului. Puțini au avut curajul de independență ca să aleagă după o matură chibzuială pe reprezentanții în sinoade și congrese, ce s'au făcut esecutorii voinței coteriilor din gremiu.

Ceea-ce ați întrelăsat a face, o puteți însă îndrepta acum, văzând zodia în care intrăm. Luați deci aminte, veghiați cu trezvie, păstrați-vă independența voastră și când veți vedea greșelile celor din capul vostru, ridicați vă glasul vostru de protestare. Asupra voastră, preoți români, cari din neam în neam ați fost diriguitorii poporului, rămâne sarcina dar și răspundibilitatea. Nu uitați cine și ce sunteți!

Archidieceșanul.

NOUȚĂȚI

Arad, 27 Februarie n. 1899.

I. P. S. Sa metropolitul Ioan Meșianu este azi în Viena, unde în prezența ministrului Wlassics va depune jurământul de fidelitate.

Măne va face vizită ministrilor maghiari, ear' Mercuri va fi în Arad.

Bánffy și „martirii” români. „Budapesti Hirnap” (dela 24 Februarie) cu semnătura redactorului Kemechey Jenő publică un fel de studiu asupra celor patru ani de domnie alui Bánffy. Venind la chestia naționalităților, scrie următoarele:

I se raportează că Valahii mișcă și se prepară pentru luptă mare

— *Încă în săptămâna aceasta șefii lor au să vină să-mi mulțumească și să-mi se închine, — răspune Bánffy.*

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI”.

Din Cluj.

Serată literară împreună cu dans.

24 Febr. n. 1899.

Serata din 23 l. c. a fost pentru noi Clujeni un moment de îndoită bucurie. Am fost veseli, că după multe divergențe și împărecheri, ne-am văzut earăși uniți în vederi și acțiune.

Starea perversă și bolnăvicioasă, care a dominat în anii din urmă aici, azi începe a fi sanată prin un curent nou plin de viață. Acest curent a delăturat pe cei ce sunt a se delătura, ear' pe cei doritori de bine îi grupează în jurul acolora, cari sunt chemați și pot ca să conducă o viață românească în Cluj.

Dar' ni-a inspirat bucurie și succesul momentului, pentru-că deși forțe majore ne-a împedat să realizăm ideea proiectului concert, totuși atât reușirea scurtei noastre programe, cât și prezența unui ales și numeros public ne îndreptătesc a numi serata noastră un concert în miniatură.

Programul nostru a avut 2 părți, literară și musicală.

Serata a fost deschisă prin „Cuvântul” bine acomodat și premeditat a valorosului

nostru tânăr dl Valer Moldovan rig. în drept. Mărgăritarul seratei noastre și culmea părții musicale a fost fără îndoială debutul gentilelor d-soare Valeria Isacu și Valeria Rosescu. D-soarele au executat la pian piesa „Danses Roumaines” (d'après motifs populaires) de C. Chovan.

Deja la pășirea pe bină publicul a întipănat pe amabilele d-soare cu furtunoase aplause, ear' dl president V. Moldovan a oferit în numele tinerimei două frumoase buchete de flori acestor boboci de trandafir, cari la prima vedere te captivează. Iți înseninează gândul și privirea prin o prezentare simpatică și atrăgătoare.

Ș'apoi să vezi artă! Să admiri acea siguranță, acel simțământ vădit, prin care simpaticile d-soare ne-au putut face să distingem cele mai subtile nuanțe ale acestei piese, în care e depusă întreaga viață a românului, cu duioșia și momentele veșele ale ei.

De altfel sper că nu voi fi indiscret dacă voiu aminti, că d-soara Valeria Isacu, deși în fragedă etate, dispune de un talent musical recunoscut de factori și reprezentanți de valoare ai artei musicale pianiste.

Aceasta fără de a detrage nimic din meritul și valoarea artistică a d-soarei Rosescu, debutul d-soarelor a încântat publicul întreg și a secerat lungi aplause.

Și dacă d-soarele Isacu și Rosescu ne-au înălțat și ni-a umplut inima de o mândrie

națională, — solo pe violină a dlui Vișu Pop și acompaniarea la pian a dlui Dr. Sigism. Pop ni-a documentat și ele că avem și noi forțe tinere considerabile în ce privește arta musicală. Dlor au executat „Concerte I.” de Ch. Berioth, cu un succes incontestabil.

Asemenea a plăcut mult și vocea dlui E. Andrea în cântarea „Ai plâns și tu vre-o dată”. Dl Andrea are o voce sonoră de tenorist cu vibrațiuni perfecte.

În partea literară am avut norocoasa ocaziune de a asculta valoroasa conferință a dlui I. Scurtu, cand. de profesor „despre oratoria la români”, în acel limbaj dulce și curat de care dispune D-sa. Conferința dlui Scurtu a avut o basă științifică, care a făcut onoare conferențiarului; ear' predarea liberă a frapat și captivat și pe cele mai dornice de joc coconițe.

Dl Scurtu a fost viu aplaudat și felicitat pentru succesul d-sale prin care a ridicat această serată la o înălțime adevărat literară.

Cu foc și entuziasm a declamat și dl I. Giurgiu un fragment din satira a III-a de Eminescu.

Programul l'a încheiat dl Const. Ignea, care a produs mult haz și ilaritate prin monologul „Mitru Grenadiru”. În deosebi a fost plăcut surprins publicul prin niște complectări cu referințe locale foarte de spirit.

Au urmat apoi dansul, care s'a început cu Hora și a durat cu multă voce bună până dimineața. A fost o petrecere dintre cele mai succese; publicul fără excepțiune a fost animat.

Cuadrilul prim l'a jucat 45 părechi.

A participat din Cluj d-soarele: B. Bohățel, E. Cioplea, E. Hossu, Valeria și Lucia Isacu, V. Nasta, M. Oltean, E. Pandrea, Veturia și Volumnia Podoabă, A. Popp, Tina Popp, Niți Popp, V. Roșescu, M. Sfetea.

Din provincie d-soarele: V. Barbul, M. Bologa, P. Căluț, M. Cheresteș, Chiorean, Codarcea, E. Iacobescu, Eug. Ioanovici, A. Moldovan, Leni Popp, sur. Popp din Csân, sur. Popp din Mănăștur, Popișan, Petricas, Solomon, A. Vlăduț. Doamnele: d-na Dr. Isacu, d-na Baldi, d-na Bohățel, d-na A. Popp, d-na I. Popp, d-na Pandrea, d-na Indre, d-na S. Popp, d-na Giurgiu, d-na Roșescu, d-na Totoian, d-na Cheresteș, d-na Dr. Mihali, d-na Telia, d-na Kecskés, d-na Nasta, d-na Popișan.

Dela Codru.

Aşa s'a întâmplat. Şefii erau întemniţaţi în Vaş şi Sephelin. Au fost graţiaţi şi s'au prezentat la Bánffy să i mulţumească. I-a primit amabil şi a organizat la cabinetul primului ministru o secţie a naţionalităţilor, ca să poată priveghia fiecare pas al lor.

Din parte competentă ar fi necesar un răspuns

Punerea la rezona şornaliştilor ovrei. Consiliul comunal al Vienei a luat hotărâre, ca pe reporterii ziarului ovreiesc „Neue Freie Presse” să nu i mai lase în sala de şedinţe. Pricina? Miezurile pe care le scriau şi le prezentau publicului cititor ca fapte adevărate, petrecute în consiliul comunal.

Secretarul ministerial Pettkó László şi erarul După cum reiese din procesul pe care erarul l'a pomenit în privinţa secretarului ministerial Pettkó, despre care se făcuse amintire în articolul incriminat al foii noastre şi erarul secretar procurorul din Oradina li prinsese partea, numai 47 mii fl. a furat din banii încredinţaţi pe mâna lui.

Restricţiuni pentru întemniţaţii de stat. Nu au fost destul de grele zilele întemniţaţilor în temniţele de stat, căci ministrul de justiţie se îngrijeşte prin nouă poruncă, ca temniţele de stat să devină nişte adevărate aşezăminte de chinuire. Toate înorile ministrului de justiţie tind într'acolo ca să se restrângă şi farmătura de libertate ce mai dăinuia în Seghedin şi Vaş. „Neregularităţile” săvârşite cu prilejul concedierii întemniţaţilor se vor curma, ear' întemniţaţilor nu li-se vor da la masă şi friptură, cum se făcea până acum. Cercetarea întemniţaţilor d'asemeni se vor restringe, ear' vremea de preumblare se va reduce încă. La toate acestea să mai adăugem un director a la Hatzinger, nişte păcălabi lacomi şi secanţi şi deosebirea între temniţa de stat şi între cea ordinară înceată d'a mai fi.

Petrecere cu dans se va aranja din partea Societaţii de lectură „Concordia” din Câmpeni — Joi în 2 Martie a. c. st. n. în o-petaria Cherso din Câmpeni.

Petreceri şi concerte. Casina română din Blaj invită la „Serata Musicală-Declamatorie”, ce o aranjază — cu concursul mai multor dame şi domni sub conducerea prof. de muzică Iacob Mureşianu — la 4 Martie st. n. în sala Otelului „Univers”. Inceputul la 8 oare seara. După concert urmează joc.

„Agenţia Reuter”, este numele biroului telegrafic englezesc, analog celui al „Agenţiei Havas” din Paris, „Correspondenzbureau” din Viena, „Wolff” din Berlin etc. Intenţionatorul agenţiei susnumite englezesti, baronul Reuter a murit Sâmbăta trecută, la Nizza, ajungând vârsta de 83 ani. În anul 1851 venise la Londra din Aachen, ca om cu desăvârşire sărac; în curând deschise însă un mic birou de corespondenţă telegrafică prin ziare, având numai o singură odăiţă mică şi un băiat care împărtea depeşile. „Times” şi celelalte mari ziare din Londra nici nu vedeau să-i primească depeşile, având cele ale filialei „Agenţiei Havas” care exista deja de 60 ani. Astăzi „Agenţia Reuter” e oficioasă şi are un enorm palat, cu vre-o 50 funcţionari.

„Economia Naţională” Nr. 1, pe luna la mare a. c. are următorul sumar:

C. Rădulescu-Motru: Rolul social al filozofiei. I. V. Rada: Brevetele de invenţiuni. N. Filip: Exponiţia de animale din Iaşi. Biron: O pagină din Istoria Navigaţiei române. A. Diaşo: Greva lucrătorilor tipografi din Bucureşti. Leonida Colescu: Sistemul de impozite în România în epoca fanariştilor. L. C. Cronica parlamentară. Critice şi referate: C. I. Băicoianu: Lucrările serviciului filoxerie şi viticol până la finele anului 1895, de G. Nicolescu, Bibliografii.

Scrieri despre Bismarck. — Despre fostul cancelar al Germaniei s'au pus în circulaţie, până acum, 60 de scrieri. În pri-

mul loc îl ocupă „Gândiri si amintiri” care a apărut în cunoscuta editură Cotta din Cöln. În 100 000 exemplare ca prima ediţiune.

Această ediţie s'a desfăcut în câteva zile şi n'au putut fi mulţumite toate cererile. Firma Grumbach din Lipsca a executat această ediţiune în timp de 4 săptămâni pe 25 maşi i cilindrice. Legătoria de cărţi Fritsche soc. pe acţiuni a fost ocupată 15 zile exclusiv numai cu legatul acestei ediţii, afară de lucrările preparatorii; 14 vagoane au fost îndesate cu această ediţie pentru transportul lor.

Pe lângă această scriere au mai apărut în piaţa scrieri voluminoase asupra vieţii lui Bismarck; Walther Fiedler din Lipsca oferă publicului o scriere în 10 volume (à 7 mărci); cunoscutul dr. Hans Blum o scriere în 7 volume (à 4 mărci); dr. Liman din Berlin anunţă publicului o scriere identică cu aceea a editurii Cotta (care se vinde cu 20 mărci) pe un preţ redus de 3.50 mărci

Telescopul uriaş, pentru esopişia de la Paris va fi în curând gata. Mărimea lentilei este de 1 1/2 metru, ear' distanţa de grad 60. Acest instrument astronomic va fi aşezat nu sub o cupolă obicinuţă mobilă, ci pe temelii de zid, orizontal. Lumina corpurilor cereşti va cădea pe lentilă de pe o oglindă cu diametru de 2 metri, care se va mişca în orice direcţie. Aparatul acesta îl face opticianul Gautier şi costă 1.400 000 franci. El va fi unul dintre cele mai mari atracţiuni ale viitoarei expoziţiuni la care, se ştie, Românii se vor duce în corpore şi cu puţine spese, graţie oboselei dlui Dr. Ioan Suciu, avocat în Arad

Parastas pentru Emanuil Goszdu s'a ţinut ieri în catedrala din loc. Cuvântarea îndatinată a ţinut-o protosincelul Hamsea.

Presa maghiară se alarmează de faptul că socialistii români (?) au fost expulsaţi spre — Ungaria. Strigă că guvernul să ia măsuri în contra primejdiei pe care „guvernul Sturdza o trimite asupra Ungariei”. Ziarele maghiare se fac adică a nu ştie că acei socialisti sunt — Ovrei de prin Ungaria şi Viena.

Vorbind apoi de mişcările ţărăneşti puse la cale de socialisti, scriu lucruri prăpăstioase.

Despre mişcările din jud. Bacău, întâmplate în 1894, „Magyarország” scrie de pildă că au costat viaţa a 1000 ţărani.

Ear' despre viitoarea demonstraţia anti-maghiară din Bucureşti scrie că e pusă la cale de d-nii N. Filipescu şi I. Grădişteanu, profesori universitari.

Bandit romantic. Ziarele italiene aduc amănunte asupra prinderii şi uciderii celui mai romantic bandit din Sardinia. Numele lui este Mulas, fu tot de bandit. A săvârşit vre-o 50 omoruri şi mai mult de 300 jefuiri. Astă vară a atacat pe un comerçant în apropierea comunei Olieno. L'a rănit cu revolverul, dar' negustorul tot a reuşit să fugă în sat. Mulas s'a luat însă după el, singur, şi ajungându-l, l'a străpuns cu pumnalul. Aceasta s'a întâmplat în mijlocul comunei, ziua namiază mare. După-ce a săvârşit crima, banditul şi-a şters liniştit pumnalul cu mâneca şi a plecat fuierând, ba chiar glumind cu oamenii adunaţi la colţurile de stradă. Vestitul bandit a fost acum împuşcat de carabinieri, după o luptă eroică însă.

Petrecere. Primum invitare la balul ce se va aranja în favoarea fondului bisericii şi şcolii gr. or. rom. din Elisabetinul Timişorii, care se va ţine în salele hoteiului „Novotny” în 4 Martie 1899 st. n.

„Reuniunea română de cânt şi muzică din Lugoj” aranjează Sâmbăta în 4 Martie (20 Febr.) a. c. în sala hotelului „Regelul Ungariei” concert împreună cu petrecere de dans. Venitul curat este destinat pentru fondul „Reuniunii române de cânt şi muzică din Lugoj”. Inceputul la 8 oare seara. Programul concertului: 1. I. Vidu: „Andalusa” (cor. bărb. cu accomp. de pian). 2. G. Verdi: „Provatore”: a) „Ah! se l'error t'ingombra” (Corul călugăriştilor din actual 2.) b) „Miserere. . .” (Cor din actual al 4-lea solo sopran: d'şoara E. Mittar, ear' 4-lea solo tenor dl Dem. Florescu). Accom-

panimentul de pian îl susţine d-na Elena Dobru. II. 3. Al. Flechtenmacher: „Imn de mărire (cor mixt). 4. G. Musicescu: „Stăjarul şi cornul” (cor mixt). 5. I. Vidu: „Răsunetul Ardealului” (cor mixt şi solo sopran: d'şoara E. Danciu.) Ordinea de dans e următoare: 1. Lugojana. 2. Vals. 3. Ardeleana şi pe picior. 4. Cuadril. 5. Csárdás. 6. Polca mazur. 7. Hora şi de doi. 8. Lugojana.

„Caut una conluptătoare pentru existenţă, pe viaţă, solitară, gr. or., română ori sârbă, de familie, cu creştere şi morală bună, care pe lângă cunoştinţele aparţinătoare feenei casnice, să poasă şi limba germană ori franceză, recerută la coresponderea la valoarea resp. fabricarea unui patent. — Căpătunea depunând se va duplica, economisirea va fi împărţitoare. — Recomandaţiunile trimise „I. P. G. posta Totuhrad” să va răspunde, şi vor fi tăcute, cele anonime nu se considera.”

Felurimi.

Elyséul.

Peatra fundamentală, a strălucitului palat, care de acum va fi reşedinţa lui Loubet noul preşedinte al Republicii Franceze, a fost pusă în anul 1718 din partea contelui d'Evreux. De atunci încoace locuitorii palatului s'au schimbat tot atât de des ca şi destinaţia lui. Şirul lung l'a început vechiul regim, după care a urmat repede în şir revoluţia, consulatul, imperiul, restauraţia, republica, regatul bourges, republica, imperiul şi în sfârşit după războiul cu Germania a urmat ear' republica. În trecutului schimbăcios peste măsură, a servit de adăpost aci pentru cauza serioasă de stat, aci favoritelor regilor, ear' într'un timp acest palat, unde pe o vreme frumeeasă madame de Pompadour trăia în atâta strălucire şi imoralitate, a fost degradat la loc de pretreceri. Această favorită a regelui, a mărit parcul Eliséilor, ceea ce n'a fost greu de realizat, căci a cuprins pur şi simplu, proprietăţile vecine. Ear când cei păgubiţi îndrăsnneau să se plângă autorităţilor pentru nedreptatea ce li-se face, căpătău răspunsul, că e mai bine să tacă — căci în Bastillă aşteaptă mai multe cabinete, decât noi oaspeţi. — E mirare dacă mai târziu poporul şi au răsunat aşa de cumplit asupra asupritorilor?

După moartea doamnei de Pompadour Eliséul a fost scena mai multor evenimente cunoscute în toată lumea.

Aici a fost găzduit ţarul Alexandru I. când Napoleon I a ţinut în Fontainebleau memorabila cuvântare de adio. Aici a stat împăratul Francisc, ear' după espulsarea marelui împărat, a stat aici Wellington, totmai în salonul unde sunt eternisate luptele victorioase ale lui Murat.

„Salonul de l'Hemicycle” ne aminteşte epoca legendară a lui Napoleon, a fost camera de culcare a marelui beliduce şi se află tot în starea cum a lăsat-o el.

Sunt o mulţime de gebeline vestite într'asa, precum şi tablouri de la cei mai veşti pictori.

E interesantă sala aşa zisă a domnitorilor, pe care Napoleon III a dăcorat-o cu portretele tuturor domnitorilor contemporani. Împăratul pusese atunci portretul lui Victor Emanuel lângă al lui Francisc Iosif, cari locuri se reşoiaşu anul contra altuia. Adju-tantul zise împăratului:

„Sire, A-ţi pus lângă olaltă doi adversari.”

„Nu-i nimic, pot să se bată, numai oglinzile să nu le spargă.”

Aici va şedeza Loubet, a cărui viaţă bourgesă desigur va fi un mare contrast faţă de cele ce s'au petrecut în Elisée.

Invitare la abonament

Decshidem prin aceasta abonament pe Quart. I respective semestrul I 1899 la

„TRIBUNA POPORULUI”

Condiţiunile de abonament, însemnate şi în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an . . . . . fl. 10.-
Pe 1/2 an 5.-
Pe 1/4 an 2.50
Pe o lună 1.-

Pentru România şi străinătate.

Pe un an . . . . . franci 10.-

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonaţi deosebit, ca foaie pentru

popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagini: cele 4 pagini ale foii de zi, plus un adaus popora de 4 pagini.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numărul de Dumineca.

Administraţia

„TRIBUNA POPORULUI.”

ULTIME ŞTIRI

Ştirile în Franca.

Paris, 25 Februarie.

Fostul ministru-president Meline şi contra-candidatul lui Loubet, căruia însă i-a dat votul seu la congres, a luat azi presidul grupului republicanilor progresişti din Camera. În vorbirea rostită cu acest prilegiu a accentuat serioşitatea actualii situaţiuni a Francaei şi Republicei în urma încercălei ce domneşte în cercurile guvernamentale şi parlamentare, încercătură, care s'a mai sporit prin divisiunea produsă de afacerea Dreyfuss.

Vorbitorul a recomandat ca leac o reformă a moravurilor parlamentare, precum şi reîntoarcerea la tradiţiunile lui Thier, Gambetta şi Ferry. La sfârşit Meline a dat în vorbe duioase espresiune salutului seu posthum decedatului Faure şi devotamentului seu către Loubet.

De ale Macedoniei.

Francfort, 25 Februarie.

„Frankfurter Zeitung” vesteşte din Constantinopol, că la porunca sultanului au fost chemaţi sub arme 50 batalioane pe teritorul corpului la 3 lea de armată Salonică) pentru a fi concentrate mai târziu.

În Dibra s'a întâmplat o ciocnire între Albanezi şi mohamedani şi trupe regulate turceşti.

Sofia, 25 Februarie.

„Polit. Coresp.” vesteşte: Şi guvernul francez a spriginit pe lângă cercurile horitoare de aici sfaturile contelui Muraviev date guvernului bulgar, privitor la mişcarea macedoneană. Cabinetul din Sofia în urma acestor păşiri, a dat şi la Paris asigurarea cea mai formală, că Bulgaria nu va suferi de loc nici un fel de întreprindere pe teritorul principatului, care ar avea de scop a încurajia mişcarea din Macedonia, ci din contră li se va da toată silinţa a năbuşi în graniţele puterii sale ori ce mişcare menită a turbura liniştea în Balcani.

Paris, 25 Februarie.

S'a făcut perchişiţie în localurile „Ligei patrioţilor”, aduşi fiind acolo şi Derouléde şi Habert perchişiţia va dura mai multe zile. „Figaro” spune, că au fost confiscate scrisori către generali şi funcţionari înalţi ai statului îndemnându-i la lovitură de stat.

Derouléde şi Habert au fost aduşi la perchişiţie, şi sunt învinuşi de a fi încercat să seducă pe soldaţi la neascultare. Ei vor fi traduşi înaintea juraţilor.

Situaţia.

Budapesta, 27 Febr.

Preainaltul act prin care M. Sa primeşte demisia lui Bánffy este plin de elogiuri şi mulţumiri la adresa fostului prim-ministru.

M. Sa i-a acordat apoi lui Bánffy marea cruce a ordinului Sf. Ştefan, ear' lui Lukács ordinul Leopoldin.

Partida lui Apponyi se va dizolva, o parte dintre aderenţii lui, în frunte cu şeful, trec la guvern, ear' alţii rămân să se alăture partidei kossuthiste.

Editor: Aurel Popovici-Barciana

Redactor responsabil Ioan Bussu Sîrbian.

„ALBINA“

Institut de credit și de economii în Sibiu.

Nr. 5018

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Albina“ să invite prin aceasta în virtutea §. 20 al statutelor societății la

☛ a XXVI-a adunare generală ordinară ☛

care se va ține în Sibiu Luni în 27 Martie 1899 st. n. înainte de amiază la 10 ore în casa institutului (Strada Baier Nr. 1.)

O B I E C T E L E:

1. Raportul anual al Direcțiunii; bilanțul anului de gestiune 1898 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezentă pe anul curent.
5. Alegerea a 2 membri în consiliul de direcțiune în sensul §-lui 36 din statute.

Domnii acționari, cari în sensul §§. 22, 23 și 24 din statutele societății voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Sâmbătă în 25 Martie a. c. st. n. 6 ore p. m. la casa centralei în Sibiu, sau a filialei în Brașov.

297 1-1

Sibiu 20 Februarie 1899.

Direcțiunea.

A XXVI-a încheiere a Conturilor cu 31 Decembrie 1898.

ACTIV :		PASIV :	
Contul Bilanțului			
Cassa în numerar	61.015 13	Capital social :	
Cambii de bancă	3.581.752 89	6000 acții à 100 fi.	600.000 —
Imprumuturi ipotecare	2.386.744 10	Fondul de rezervă al acționarilor	100.000 —
Credite personale	870.166 60	Fondul de garanță al scrisurilor fonc.	200.000 —
Credite cambiale cu acop. ipotec.	794.975 95	Fondul special de rezervă	64.800 51
Credite de cont-curent	528.218 45	Fondul de pensiuine al func.	131.413 54
Avansuri pe efecte publice	78.790 03	Depuneri spre fructificare	5.425.478 99
Credite fixe	11.766 10	Scris. fonc. cu 5% în floreni	
Imprumuturi pe produse	6.649 62	în circulație	1.063.000
Casa inst., realități dela gara Brașov		Scris fonc. cu 5% în cor.	
și div. realități de vânzare	308.057 86	în circulație	1.235.250 2.298.250 —
Efecte publice	898.961 10	Scris. fonc. eșite la sort în circulațiune	49.100 —
Acții dela diverse bănci	81.832 50	Cambii de bancă reescomptate	552.018 52
Efectele fond. de garanță al scris fonc.	202.717 80	Diverse conturi creditoare	363.130 76
Efectele fond de pensiuine al funcționarilor institutului	6.500 —	Dividende neridicate	1.300 —
Mobilier	8.039 —	Interese anticipate pro 1899	82.543 94
după amortisare de	804 20	Profit net	125.038 16
Diverse conturi debitoare	167.691 49		
	9.993.074 42		9.993.074 42

DEBIT		CREDIT.	
Contul de profituri și pierderi			
Interese :		Interese :	
pentru dep. spre fructif.	234.936 09	dela cambii de bancă	230.949 44
„ scrisuri fonciare	114.918 50	„ impr. ipotecare	148.192 77
„ impr. luate pe efecte	13.716 43	„ credite personale	59.295 09
Spese :	363.571 02	„ efecte publice	56.812 92
Salarie	47.626 80	„ credite cambiale cu	
Bani de quartir	7.037 50	acop. ipotecară	48.704 31
Imprimare, registre porto		„ cred. de cont-curent	17.611 82
diverse	11.776 99	„ Avansuri pe efecte	5.503 58
Marce de prezentă	2.515 —	„ credite fixe și im-	
Contribuțiune :	68.956 29	prumut. pe produse	1.615 49
directă	20.911 77	Chiria	568.685 42
10% dare la interesele		Provisiuni	16.848 18
dela depuneri	23.493 61	Profit la moneta	16.401 36
Amortisare din mobilier	804 20		840 09
Profit net	125.038 16		
	602.775 05		602.775 05

Sibiu 31 Decembrie 1898.

Ios. St. Șuluțiu m. p.,
membru în direcțiune.I. Papiu m. p.,
membru în direcțiuneL. Simonescu m. p.,
membru în direcțiune.Cosma m., p.,
director-executivIosif Lissai m. p.,
comptabil-șef

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, 23 Februarie 1899.

Comitetul de supraveghiere.

Dr. Ilarion Pașcariu m. p.

Dr. Beu m. p.

St. Stroia m. p.

Ioan Creța m. p.

Dr. Liviu Leményi m. p.

Tipografia „Tribuna Poporului” Aurel Popovici-Barcianu în Arad